

UNICEF:n lapsiystävällinen kunta – malliin hakeutuminen

Vaikutusten ennakoarviointi Kuopion kaupungin päätöksenteossa

Päätösten vaikutuksia tulee ennakoida, sillä kaupungin tekemät päätökset vaikuttavat suoraan tai välillisesti ihmisiin, ympäristöön, talouteen ja yrityksiin. Ennakoarviointi onnistuu parhaiten kun se liitetään osaksi valmistelu- ja päätöksentekokäytäntöjä.

Merkkien selitykset

- ++ Merkittävä ja pitkäaikainen myönteinen vaikutus
- + Lyhytaikainen myönteinen vaikutus
- 0 Neutraali vaikutus
- Lyhytaikainen kielteinen vaikutus
- Merkittävä ja pitkäaikainen kielteinen vaikutus

Päätöksen vaikutus

Strategiavaikutukset			
Kaupunginvaltuusto on strategian hyväksymisen yhteydessä päättänyt, että merkittävien päätösten osalta tehdään arviointi siitä, miten asia/päätös vaikuttaa Kuopion uuden strategian toteutumiseen. Kuopion strategia: https://www.kuopio.fi/fi/strategia			
		Merkki	Vaikutuksen kuvaus lyhyesti
1	Kasvava Kuopio – Kilpailukykyinen yrittäjyysympäristö – Vetovoimainen innovaatio- ja oppimisympäristö sekä laadukas koulutusketju – Rohkea kaupunkikehitys, elinvoimainen kaupunkikeskusta ja monimuotoinen kaupunkikulttuuri – Kuopion tunnettuus ja edunvalvonta	+	Unicefin lapsiystävällinen kuntatointamalliin mukaan lähteminen luo positiivista näkyvyyttä ja viestittää arvoa lasten näkökulman esiin nostamisen tärkeydestä. Huom! lasten ja nuorten näkökulman aiempaa paremmalla huomioimisella ja hyvinvoinnin edistämällä on mahdollinen välillinen positiivinen vaikutus, esim. keinot rohkeaan kaupunkikehitykseen.
2	Hyvinvoiva Kuopio – Aktiivisuuteen innostava arki – Varhainen tuki – Työllistyminen ja toimeentulo – Turvallinen ja viihtyisä elinympäristö	++	Unicef -lapsiystävällinen kunta -toimintamalli auttaa kuntia tekemään lasten kannalta parempia ratkaisuja niin kunnan hallinnossa kuin lasten arjen palveluissa.
3	Resurssiviisas Kuopio – Viisas liikkuminen – Energiatehokkuus ja uusiutuva energia – Kiertotalous ja resurssien viisas käyttö	0	Huom! lasten ja nuorten näkökulman aiempaa paremmalla huomioimisella ja hyvinvoinnin edistämällä on mahdollinen välillinen positiivinen vaikutus, esim. keinot lisätä viisasta liikkumista.
4	Uudistuva Kuopio – Sujuva ja uudistuva toiminta – Kestävä talous	0	Huom! lasten ja nuorten näkökulman aiempaa paremmalla huomioimisella

	- Kyvykäs ja innostunut henkilöstö ja uudistuva johtaminen		ja hyvinvoinnin edistämisellä on mahdollinen välillinen positiivinen vaikutus, esim. toimintojen sujuvuus.
	Poikkileikkaavat tavoitteet: - Digitaalisuus, kumppanuus, kansainvälisyys	+	Toimintamallin avulla on mahdollista luoda uusia ja vahvistaa jo olemassa olevia kumppanuuksia niin kansallisesti kun kansainvälisestikin.
Johtopäätös ja perustelut: Toimintamallin tavoitteena on tukea kuntaa tekemään lasten ja nuorten näkökulman paremmin huomioivia päätöksiä. Tavoitteena on tukea lasten ja nuorten hyvinvointia. Yksin terveyden lisääntymisen sijaan, ihmisten hyvinvoinnin edistämisellä on kuitenkin laajempia vaikutuksia kunnan elinvoimaan ja talouteen.			

Vaikutukset ihmisiin (Päätösten sosiaaliset ja terveysvaikutukset eri ihmisryhmiin, esimerkiksi sukupuolen, iän, asuinpaikan, kielen, kulttuuritaustan, tulojen, koulutuksen, ammatti- ja työmarkkina-aseman tai erityisryhmän tms. mukaan.)			
		Merkki	Vaikutuksen kuvaus lyhyesti
1	Palvelujen saatavuuteen ja laatuun (esimerkiksi sosiaali- ja terveyspalvelut, koulutus, kulttuuri ja liikunta jne.)	++	Unicef -lapsiystävällinen kunta -toimintamalli auttaa kuntaa tekemään lasten kannalta parempia ratkaisuja niin kunnan hallinnossa kuin lasten arjen palveluissa. Nämä voivat näkyä esim. lapsia paremmin huomioivina palveluina.
2	Sosiaaliseen elinympäristöön (esimerkiksi ihmissuhteisiin, syrjintään, yhteisöllisyyteen, yhteisölliseen, kulttuuriseen tai hengelliseen osallistumiseen)	++	Unicef -lapsiystävällinen kunta -toimintamalli auttaa kuntaa tekemään lasten kannalta parempia ratkaisuja niin kunnan hallinnossa kuin lasten arjen palveluissa. Erityisesti tavoitteena on lisätä lasten osallisuutta.
3	Elintapoihin (esimerkiksi ruokavalioon, päihteiden käyttöön, liikuntaan, virkistäytymiseen, riskikäyttäytymiseen)	++	Unicef -lapsiystävällinen kunta -toimintamalli auttaa kuntaa tekemään lasten kannalta parempia ratkaisuja niin kunnan hallinnossa kuin lasten arjen palveluissa. Toimintamallin toteuttaminen voi osaltaan edistää hyvinvointia tukevia elintapoja, esim. lasten osallistaminen toiminnan suunnitteluun voi auttaa löytämään lapsia paremmin puhuttelevia ratkaisuja.
4	Terveyteen (fyysinen, psyykinen, sosiaalinen)	++	Unicef -lapsiystävällinen kunta -toimintamalli auttaa kuntaa tekemään lasten kannalta parempia ratkaisuja niin kunnan hallinnossa kuin lasten arjen palveluissa, joilla tavoitellaan parempaa terveyttä ja hyvinvointia.

5	Osallistumiseen (osallistuminen päätöksiin ja vaikuttaminen, tiedon-saanti jne.)	++	Unicef -lapsiystävällinen kunta -toimintamalli auttaa kuntia tekemään lasten kannalta parempia ratkaisuja niin kunnan hallinnossa kuin lasten arjen palveluissa. Erityisesti tavoitteena on lisätä lasten osallisuutta.
6	Väestöryhmien toimeentulo (työllisyys, talous, varallisuus jne.)	0	

Johtopäätös ja perustelut

Unicef -lapsiystävällinen kunta toimintamalli voi tukea Kuopiosta lasten hyvinvoinnin edistämässä laajasti. Lapsiystävällinen kunta toimintamallin periaatteiden mukaan mukana olevan kunnan tulee toiminnallaan varmistaa, että jokaisella lapsella on: 1) vaikutusmahdollisuuksia omassa arjessaan ja omissa huolissaan, 2) turvallinen aikuinen, joka on kiinnostunut lapsesta, 3) kaveri, jonka kanssa voi viettää aikaa ja tehdä asioita, 4) koulu, joka antaa lapsen taustoista riippumatta jokaiselle mahdollisuuden onnistua ja 5) harrastus perheen varallisuudesta tai asuinpaikasta riippumatta.

Vaikutukset ympäristöön ja ilmastoon (Vaikutukset, jotka aiheutuvat luonnonvarojen ja energian käytöstä ja niihin liittyvistä päästöjen ja jätteiden määrästä, kulutuskäyttäytymisen muutoksesta tai toimintojen sijoittumisesta ja niihin liittyvistä liikkumis- ja liikenne ratkaisuksista.)

		Merkki	Vaikutuksen kuvaus lyhyesti
1	Fyysiseen elinympäristöön ja viihtyvyyteen (työ- ja asumisolot, liikenne- ja liikkumismahdollisuudet, esimerkiksi melu, ilman epäpuhtaus, onnettomuusriski jne.)	+	Unicef -lapsiystävällinen kunta -toimintamalli auttaa kuntia tekemään lasten kannalta parempia ratkaisuja niin kunnan hallinnossa kuin lasten arjen palveluissa.
2	Maaperään, vesistön ja luonnon monimuotoisuuteen	0	
3	Ilmastoon (kaupunginvaltuuston päätös) (kasvihuonekaasu- ja pienhiukkaspäästöt)	0	Ks. strategiavaikutukset
4	Luonnonvarojen käyttöön, jätteiden määrään ja haitallisuuteen sekä kierrätysasteeseen	0	Ks. strategiavaikutukset
5	Maisemaan, kaupunkikuvaan, kulttuuriperintöön	0	
6	Rakennettuun ympäristöön ja yhdyskuntarakenteeseen	0	

Johtopäätös ja perustelut

Toimintamallin avulla voidaan vahvistaa lapsinäkökulman huomioimista fyysisen elinympäristön ja viihtyisyyden kehittämisessä. Näillä voi olla positiivista vaikutusta esim. lasten liikkumiseen, joka todetaan tällä hetkellä olevan vähäistä valtaosalla kuopiolaisista lapsista ja nuorista.

Vaikutukset kunnan talouteen ja henkilöstöön

		Merkki	Vaikutuksen kuvaus lyhyesti

1	Kunnan henkilöstöön (asema, määrä, osallistuminen)	0/-	Henkilöstömäärän lisääntyminen.
2	Kunnan talouteen (menoihin, tuloihin, investointeihin, velkaantumiseen jne.)	-	Toimintamalliin mukaan lähteminen edellyttää riittävää henkilöresurssia (koordinaattorin palkkaaminen). Mikäli kuitenkin toimintamallin toteuttamisessa onnistutaan ja saadaan sen avulla lisättyä hyvinvointia, on toimintamalli pidemmällä aikavälillä kustannuksia säästävä.
3	Tuloksellisuuteen ja tuottavuuteen	0	

Johtopäätös ja perustelut

Lapsiystävällinen kunta -mallissa UNICEF edellyttää kaupungilta riittävällä työajalla resursoitua koordinaattoria ja koordinaatiotyöryhmää, koko kaupungin sitoutumista pitkäjänteiseen lapsen oikeuksien edistämiseen, lasten ja nuorten ottamista mukaan lapsiystävällisyyden kehittämiseen sekä lapsia koskevien asioiden valmisteluun ja päätöksentekoon. Arviota riittävästä henkilöresurssista on selvitetty muista mukana olevista kunnista.

Vaikutukset yrityksiin (Vaikutukset, jotka aiheutuvat esimerkiksi julkisista hankinnoista, asunto- ja kaavoituspolitiikasta, liikennetarkoituksista tai kunnan talouspolitiikasta.)

		Merkki	Vaikutuksen kuvaus lyhyesti
1	Kuopion kaupungin kilpailukykyyn	0	
2	Yritystoiminnan monipuolistumiseen, markkinarakenteeseen ja liiketoimintaan	0	
3	Työpaikkojen muodostumiseen	0	
4	Yritysten kehittämiseen	0	
5	Yritysten työvoiman saantiin	0	
6	Yritysten tavara- ja työpaikkaliikenteeseen	0	
7	Yritysten asiakasvirtaan	0	
8	Yritysten osallistumiseen julkisiin hankintoihin	0	

Johtopäätökset ja perustelut